

Mély-ég objektumok

Észlelő	Észlelés	Műszer
Gulyás Krisztián (Veresegyház)	4	8,0 L
Kernya Gábor (Sükösd)	2	20,0 C
Ladányi Tamás (Balatonfűzfő)	2	11,0 T
Németh Lóránt Bence (Sé)	3	20,0 T
Zseli József (Nagyvenyim)	3	30,0 T

December–január folyamán 5 fő 14 megfigyelést végzett. Rövidítések: NY= nyílt-halmaz, DF= diffúz köd, LM= látómező, EL= elfordított látás, KL= közvetlen látás, T= Newton-reflektor, C= Cassegrain-reflektor, L= refraktor, B= binokulár, f= fotó.

Igazi arcát mutatta a tél: hideg, hó, ködös idő — ez meglátszott a beérkezett észleléseken is. A kevés beérkezett észlelés miatt rovatunk összeállításához az archívumot is segítségül kellett hívni. A rovat vezetője ezúton is elnézést kér az észlelők által joggal elvárt levelezés megritkulásáért, amit a hosszabb kórházi kezelés okozott.

A most bemutatásra kerülő anyagban két ritkán észlelt (és eddig nem publikált) nyílt-halmaz és egy-egy régebben már feldolgozott Tau és Ori nyílt-halmaz kapott helyet. Valószínűleg az időjárás számájára írható, hogy a beérkezett észlelések között planetáris köd vagy galaxis alig található. Észlelőink közül Gulyás Krisztián és Németh Lóránt Bence kétszer is küldött beszámolót.

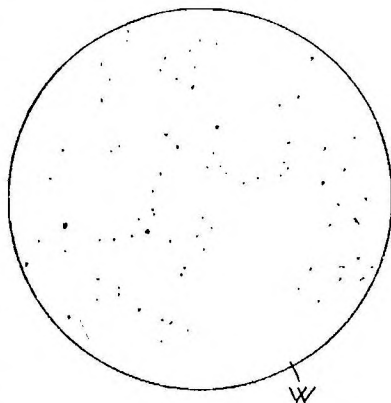
NGC 1746 Tau NY

8,0 L, 60x: A NY összfényessége kb. 6^m , így a szabadszemes láthatóság határán derengett a 6,2 hmg-jú égen. Kb. 40' lehet, így nem is fért a 35'-es LM-be. Szegényes, szétszórt halmaz. (Gulyás Krisztián)

9,0 T, 25x: Szépen látszik, de kevés csilaggal. 50x: Jól látszik, négy-öt fényes tagot tartalmaz, ezek a halmaz peremén találhatóak. Rendezetlen, néhol sűrűsödések látszanak. (Kónya András)

10,0 T: Nagy, szabálytalan, viszonylag ritka NY, nem fér a LM-be. Látványa hasonló az IC 647-hez. (Áldott Gábor)

12,0 T, 40x: Min. 40'-es laza, szétszórt NY. Legfényesebb része egy Y-t formál, ekörül néhány tucat 9^m – 11^m -s csillag. A fehér és kékes tagok ívekbe és láncokba rendeződnek. (Hamvai Antal)

12,0 T

40x

LM= 80'

A katalógusok szerint is $6^{m,0}$ összfényességű halmaz valóban könnyen látható kis távcsövekkel, az RDC szerint 32 T-vel 90 tag látható. Az Uranometria az NGC 1750 és 1758 NY-t is a területére adja meg (134. o.), és két kettőst (pl. a POU 535-öt), így a halmaz a kettősészlelők érdeklődésére is számot tarthat.

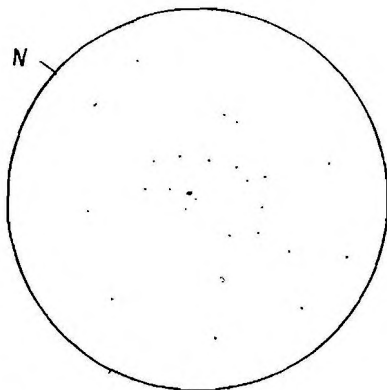
NGC 1981 Ori NY

8,0 L, 60x: A kb. 8' területen elhelyezkedő NY kinézetét erősen befolyásolja a középben látható 7^m-8^m fényességű csillag. A kis halmaz ködösnek tűnik, különösen EL-sal. Kb. 20 csillagot becsültem. (Gulyás Krisztián)

10,0 T, 50x: Szép halmaz, legfényesebb csillaga a LM közepén. A háttértől jól elkülöníthető. Mintegy 15-16 csillaga jól látható. (Pudleiner Rezső)

10,0 T, 50x: Viszonylag kis méretű NY, max. 15' mérettel. Középen egy $6^{m,0}-6^{m,5}$ -s csillag van. A leghalványabb tag kb $10^{m,5}$ -s lehet; 16 csillaga látszik. (Áldott Gábor)

A katalógusadatn szerint éppen 10 csillagot tartalmazó halmaz felett gyakran átsiklanak az Orion-ködöt csodálók, pedig alig 1° -kal É-ra fekszik tőle. Az archívumot átnézve nem állt rendelkezésre más anyag, ugyanakkor meglepő, hogy a központban fekvő $4,3$ -es 6^m-8^m -s STF 750 kettős fölött — nyilván a kis nagyítás miatt — átsiklottak észlelőink.

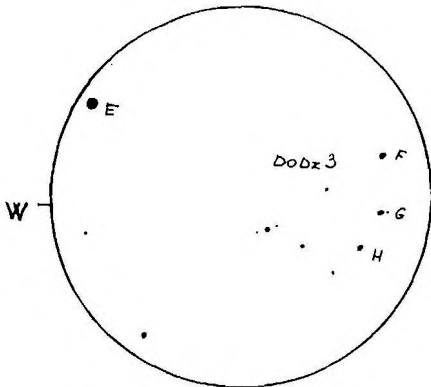
8,0 L 83x LM= 28'

DoDz 3 TAU NY (~0533+2631)

11,0 T, 90x: Ritka halmaz, tagjai $9^{m,0}$ körüliek, a csillagok L alakot formálnak. A Ny-i tagja egy szép, eltérő hármas (anonim). (Ladányi Tamás)

E = SAO 77239	$8^{m,7}$
F = SAO 77257	9,2
G = SAO 77256	9,0
H = SAO 77254	9,0

A fent leírtakhoz a rovat vezetője sem tud hozzátenni, az egyedi észlelés közlése nem kivétel, indokolja a SAO számoknak is utánanéző, gondos munka.

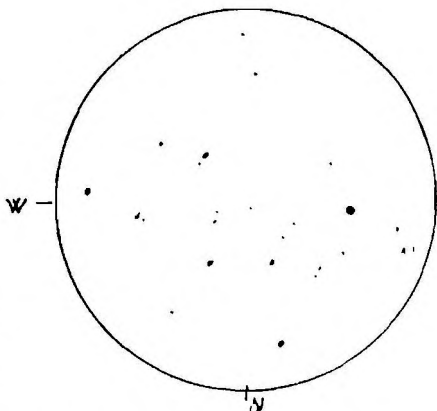
11,0 T 90x LM= 20'

DoDz 4 Tau NY (05359+2557)

8,0 L, 83x: Könnyen azonosítható az Uranometria 136. oldalán. Nagyméretű, szétszórta NY. Betölti a LM-t, még-sincs „igazi” halmaz jellege. Nyolc fényesebb és kb. tíz halvány tagja van. Ny-i peremén jellegzetes csillagnégy-szög látható, melynek két K-i tagja látszólagos, eltérő kettős. A K-i részen látható a halmaz legjellegzetesebb tagja. (Kocsis Antal)

11,0 T, 90x: Az egész LM-t kitöltő, teljesen bontott halmaz, kb. K-Ny-i fekvésű csillagokkal. A K-i csillaga a legfényesebb, a Ny-i részen pedig egy háromszög látható, melynek É-i tagja kettős. Jellegzetes, a halmazt középen átszelő, kb. É-D-i halvány csillagsor. (Ladányi Tamás)

A két Dolidze-halmaz egymástól alig 40'-re ÉK-DNy-ra található. Sajnos a közkézen forgó átlagos csillagtérképek nem ábrázolják, még a Sky Atlas 2000.0-ben sem jelölik. Az Uranometria azonban feltűnően jelzi. Mindkét halmaz elérhető kisebb távcsövekkel is, jóllehet részletesebb csillagtérkép vagy kiegészítő katalógus kell hozzá. A bogarászt kedvelő észlelőknek ajánlható.

8,0 L 83x LM= 28'

PAPP SÁNDOR

CAPELLA KFT

Az Ön partnere a számítástechnikában

- Számítógépek egyedi igények szerinti kiépítésben.
- Meglevő gépek felújítása, karbantartása.
- Hardver-szoftver szaktanácsadás.
- Vállalkozásoknak rendszeres karbantartás.

Számítógépvásárlásnál az MCSE tagjai számára a rendelkezésre álló összes szabadterjesztésű csillagászati programot és képet telepítjük (kb. 35 Mb).

A PROGRAMOK ÉS KÉPEK POSTÁN IS KÉRHETŐK 200 FT LEMEZENKÉNTI ÁRON (TELEFONOS EGYEZTETÉS UTÁN).

Megrendeléseiket Tóth Tamás várja!

1193 Budapest, Komjáti u. 15/a.

Telefon/fax: 282-2685, 06-20-468-615, E-mail: tta@iris.elte.hu